

ZA PRAMEŇMI RIEK 2021

SLOVENSKÁ AGENTÚRA
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

PREHĽADNÝ KALENDÁR NA ROK 2021

Január

	po	ut	st	št	pi	so	ne
53					1	2	3
1	4	5	6	7	8	9	10
2	11	12	13	14	15	16	17
3	18	19	20	21	22	23	24
4	25	26	27	28	29	30	31

Február

	po	ut	st	št	pi	so	ne
5	1	2	3	4	5	6	7
6	8	9	10	11	12	13	14
7	15	16	17	18	19	20	21
8	22	23	24	25	26	27	28

Marec

	po	ut	st	št	pi	so	ne
9	1	2	3	4	5	6	7
10	8	9	10	11	12	13	14
11	15	16	17	18	19	20	21
12	22	23	24	25	26	27	28
13	29	30	31				

Apríl

	po	ut	st	št	pi	so	ne
13				1	2	3	4
14	5	6	7	8	9	10	11
15	12	13	14	15	16	17	18
16	19	20	21	22	23	24	25
17	26	27	28	29	30		

Máj

	po	ut	st	št	pi	so	ne
17						1	2
18	3	4	5	6	7	8	9
19	10	11	12	13	14	15	16
20	17	18	19	20	21	22	23
21	24	25	26	27	28	29	30
22	31						

Jún

	po	ut	st	št	pi	so	ne
22		1	2	3	4	5	6
23	7	8	9	10	11	12	13
24	14	15	16	17	18	19	20
25	21	22	23	24	25	26	27
26	28	29	30				

Júl

	po	ut	st	št	pi	so	ne
26				1	2	3	4
27	5	6	7	8	9	10	11
28	12	13	14	15	16	17	18
29	19	20	21	22	23	24	25
30	26	27	28	29	30	31	

August

	po	ut	st	št	pi	so	ne
30							1
31	2	3	4	5	6	7	8
32	9	10	11	12	13	14	15
33	16	17	18	19	20	21	22
34	23	24	25	26	27	28	29
35	30	31					

September

	po	ut	st	št	pi	so	ne
35			1	2	3	4	5
36	6	7	8	9	10	11	12
37	13	14	15	16	17	18	19
38	20	21	22	23	24	25	26
39	27	28	29	30			

Október

	po	ut	st	št	pi	so	ne
39					1	2	3
40	4	5	6	7	8	9	10
41	11	12	13	14	15	16	17
42	18	19	20	21	22	23	24
43	25	26	27	28	29	30	31

November

	po	ut	st	št	pi	so	ne
44	1	2	3	4	5	6	7
45	8	9	10	11	12	13	14
46	15	16	17	18	19	20	21
47	22	23	24	25	26	27	28
48	29	30					

December

	po	ut	st	št	pi	so	ne
48			1	2	3	4	5
49	6	7	8	9	10	11	12
50	13	14	15	16	17	18	19
51	20	21	22	23	24	25	26
52	27	28	29	30	31		

KDE PRAMENIA RIEKY?

Tam, kde z hĺbky podzemia vystúpia cez pukliny skál na zemský povrch vody čisté a občas nepokojné, tam pramenia rieky. Prameňom rieky môže byť jeden výver podzemnej vody alebo celá skupina rozptýlených výverov, ale aj mokrad' sytená vysokou hladinou podzemnej vody vystupujúcou na povrch. Bežne však rieky nemajú len jeden prameň. Ich vody prenikajú na povrch z viacerých miest, z viacpočetných drobných pukliniek na úpätí svahových sutín. Ľudia ich roztečené vody často sústredia do studničiek, chránia ich prístreškami a zhmotňujú nimi symbolický prameň rieky. Takéto studničky, symbolické pramene riek, nájdete aj v tomto kalendári.

Podobu a výdatnosť prameňov ovplyvňuje geologické podložie, z ktorého vytekajú. Jedinečné pramene na Slovensku s extrémnou výdatnosťou sú napríklad vývery krasovo-puklinových podzemných vôd Muránskej planiny. Prameň „Pod hradom“ tu dosahuje v niektorých dňoch výdatnosť nevinného potôčika od „slabých“ 30 L/s a v iných dňoch výdatnosť neuveriteľných 7 900 L/s v podobe menšej rieky. Tento prameň sa využíva ako zdroj pitnej vody.

A kde pramení väčšina našich významných riek? Pod Kráľovou hoľou. Na území približne 200 km² tu nájdeme prameň Čierneho Váhu, Hrona, Hnilca a Hornádu a kúsok ďalej aj prameň Slanej. Stretávajú sa pod ňou povodia našich najvýznamnejších tokov a vody nimi odtekajú na viacero strán. Preto má Kráľova hoľa prívlastok „strecha Slovenska“.

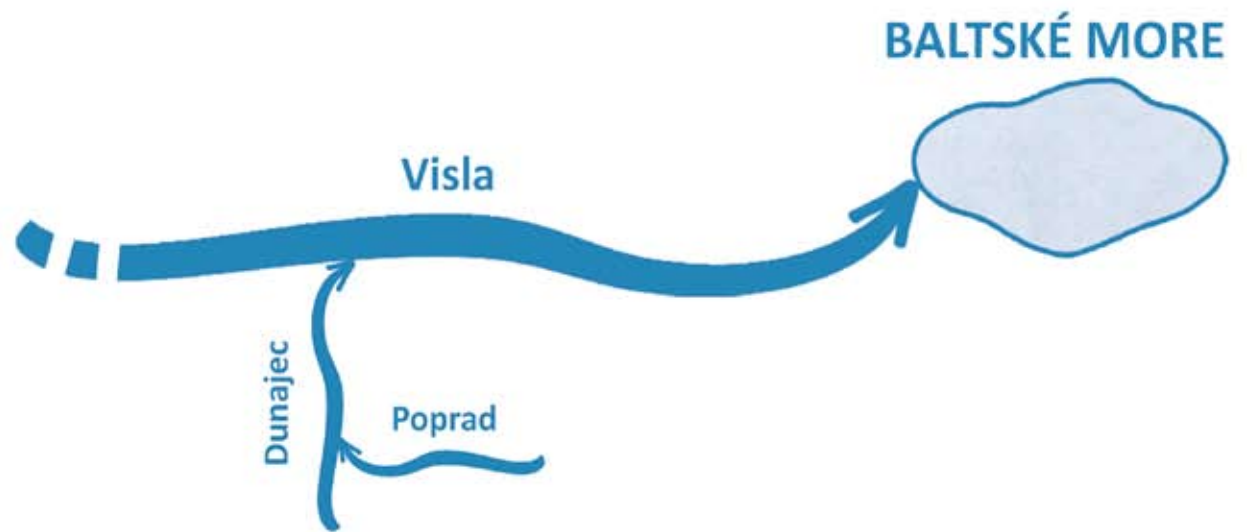
V kalendári vám predstavujeme pramene riek, ktoré rozdeľujú územie SR na dve povodia a desať čiastkových povodií. Pre tieto povodia a čiastkové povodia sa v súlade so zákonom o vodách vypracovávajú tzv. plány manažmentu povodií, ktorých účelom je zabezpečiť ochranu a udržateľné využívanie vôd od prameňov až po ústia. Sú to:

- ☰ povodie rieky Dunaj s čiastkovými povodiami riek Morava, Dunaj (časť na území SR), Váh, Hron, Ipeľ, Slaná, Bodrog, Hornád a Bodva. Povodie Dunaja zbiera vody z 96 % územia SR a odvádza ich do Čierneho mora.
- ☰ povodie rieky Visly s čiastkovým povodím Dunajca a Popradu. Povodie Visly zbiera vody zo 4 % územia SR a odvádza ich do Baltského mora.

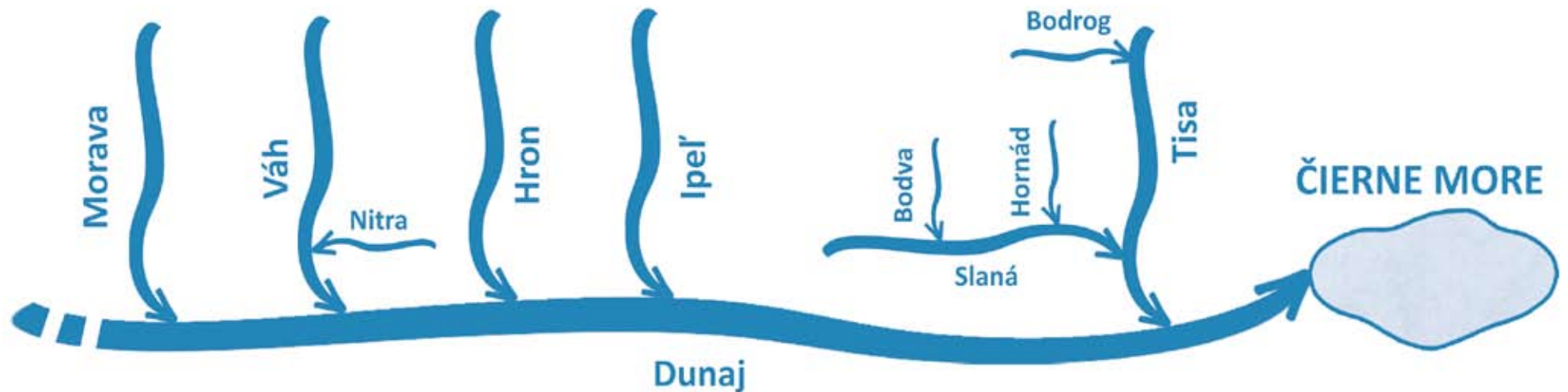
Veríme, že vás inšpirujeme spoznávať a chrániť pramene nielen týchto riek, ale aj pramene Nitry, Latorice, Ondavy, Laborca, Torysy, Tople, Uhu, Turca, Čiernej vody, Žitavy, Dudváhu, Hnilca, Rimavy, Myjavy, Kysuce, Krupinice, Oravy, Idy, Cirochy, Slatiny, Štiavnice a mnohých ďalších, pretože aj pre ne platí staré známe úslovie *Voda je život*.

KAM TEČÚ RIEKY?

Rozvodnica Čierneho mora a Baltského mora

Tok rieky Dunaj v Rumunsku, Pixabay

pondelok	utorok	streda	štvrtok	piatok	sobota	nedeľa
				1 Nový rok Deň vzniku Slovenskej republiky	2 Alexandra	3 Daniela
4 Drahoslav	5 Andrea	6 Antónia Zjavenie Pána (Traja kráľi)	7 Bohuslava	8 Severín	9 Alexej	10 Dáša
11 Malvína	12 Ernest	13 Rastislav	14 Radovan	15 Dobroslav	16 Kristína	17 Nataša
18 Bohdana	19 Drahomíra	20 Dalibor	21 Vincent	22 Zora	23 Miloš	24 Timotej
25 Gejza	26 Tamara	27 Bohuš	28 Alfonz	29 Gašpar	30 Ema	31 Emil

DUNAJ/DONAU/DANUBE

Krasový prameň potoka Donaubach v mestečku Donaueschingen sa stáročia považuje za symbolický prameň Dunaja. Dunaj však začína až za mestečkom, od sútoku riečok Breg a Brigach. Dlhšou z nich je Breg, od ktorej prameňa meria Dunaj po ústie do mora 2 888 km. Po Volge je druhou najdlhšou riekou v Európe. Preteká desiatimi krajinami a ďalších deväť leží v jeho povodí. Povodie Dunaja je tak najmedzinárodnejším povodím na svete a zaberá približne 10 % povrchu Európy. Na území Rumunska a Ukrajiny sa Dunaj vlieva do Čierneho mora širokou delťou, ktorá je súčasťou svetového dedičstva UNESCO. Netradične, od mora, sa ráta aj jeho nultý kilometer. Dunaj je recipientom všetkých našich riek s výnimkou Popradu, Dunajca a ich prítokov. Jeho najdlhším prítokom je rieka Tisa, v ktorej sa stretávajú vody z 1/3 územia SR, hoci nášho územia sa dotýka len na 7 km svojho toku.

Prameň*: Čierny les (DE), 1 078 m n. m.

Ústie: do Čierneho mora, Suline (RO), 0 m n. m.

* Prameň rieky Breg, dlhšej z riek, ktorých sútokom vzniká Dunaj.

Dĺžka na území SR: 172 km

Dĺžka celková: 2 888 km

Prítok na št. hranici: 2 044 m³.s⁻¹

Prítok v ústí: 6 500 m³.s⁻¹

Foto: Vyvieracka v mestečku Donaueschingen, symbolický prameň Dunaja, Pixabay

Sútok Moravy a Dunaja pod Devínom, SHMÚ

pondelok	utorok	streda	štvrtok	piatok	sobota	nedeľa
1 Tatiana	2 Erika	3 Blažej	4 Veronika	5 Agáta	6 Dorota	7 Vanda
8 Zoja	9 Zdenko	10 Gabriela	11 Dezider	12 Perla	13 Arpád	14 Valentín
15 Pravoslav	16 Ida	17 Miloslava	18 Jaromír	19 Vlasta	20 Lívia	21 Eleonóra
22 Etela	23 Roman	24 Matej	25 Frederik	26 Viktor	27 Alexander	28 Zlatica

MORAVA

Rieka Morava pramení pod vrchom Králický Snežník, pri meste Ústí nad Orlicí, v Českej republike. V masíve Králického Snežníka sa tiež nachádza vrch, v poľštine nazývaný ako Trojmorský vrch, ktorý je označovaný za „strechu Európy“. Morava z neho odvádza vody do Čierneho mora, Lipkovský potok do Severného mora a potoky Kladské Nisy z poľskej strany do Baltského mora. Zaujímavá hydrogeológia prameňnej oblasti Moravy je za vznikom úslovja, že Morava má toľko prameňov koľko je v roku dní. Morava ústí do Dunaja na slovenskom území pod hradom Devín v Bratislave. Na našom území je typickým nížinným tokom. Dolné alúvium Moravy, na sútoku Dunaja, Moravy a Dyje, je zachovalou ukážkou nivnej krajiny formovanej pravidelnými záplavami a poľnohospodárskou činnosťou, s biotopmi zaplavovaných lúk, mokradí a lužných lesov.

Prameň: Králický Sněžník (CZ) 1 380 m n. m.
Ústie: do Dunaja, Bratislava-Devín, 136 m n. m.

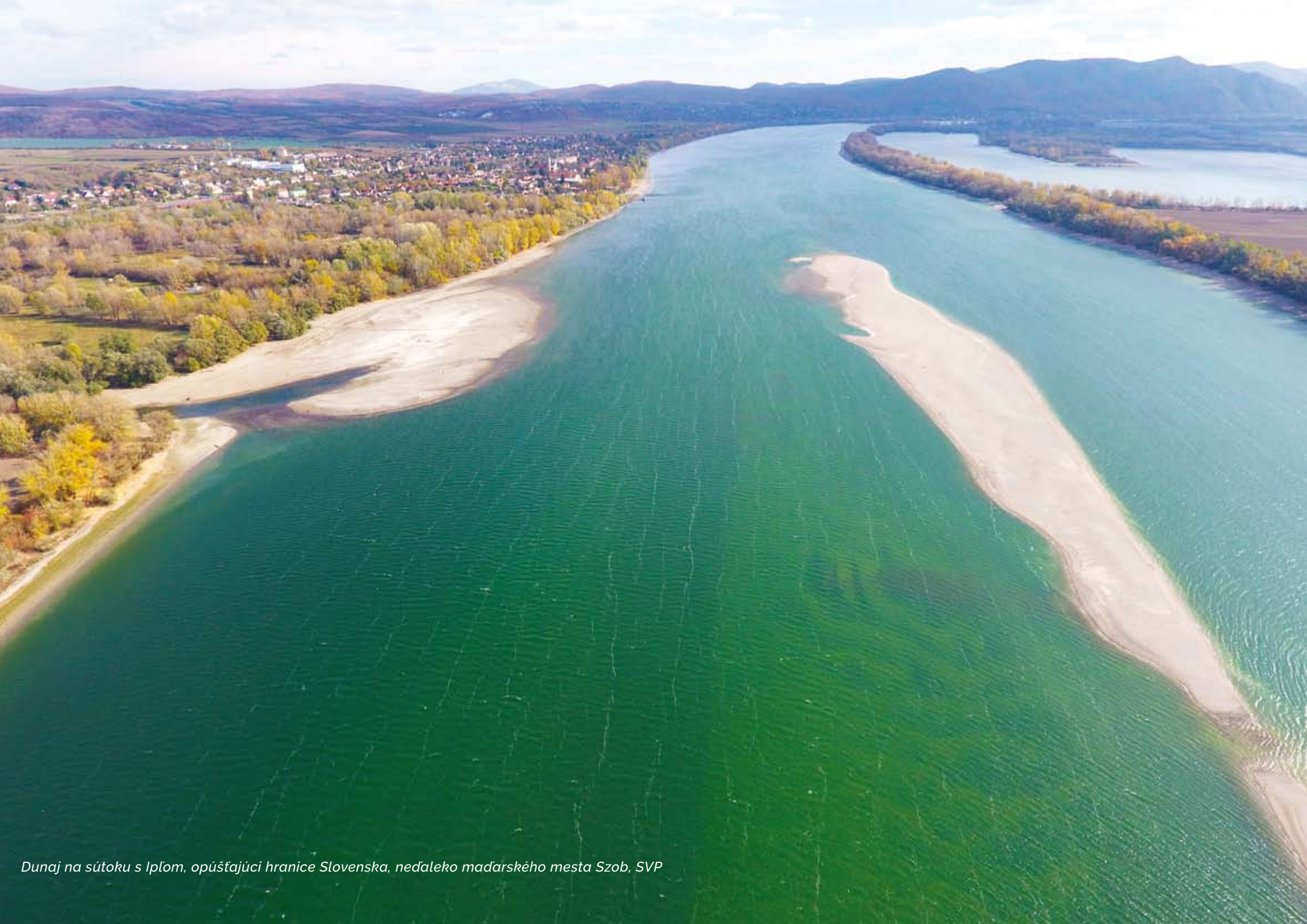
Dĺžka na území SR: 127,5 km
Dĺžka celková: 356,0 km

Prietok v ústí: 118,7 m³.s⁻¹

Foto: Prameň rieky Morava pod Králickým Sněžníkom v Česku. K. Vavroušková

Dunaj na sútoku s Iplóm, opúšťajúci hranice Slovenska, neďaleko maďarského mesta Szob, SVP

pondelok	utorok	streda	štvrtok	piatok	sobota	nedeľa
1 Albín	2 Anežka Svetový deň mokradí	3 Bohumil Svetový deň divej prírody	4 Kazimír	5 Fridrich	6 Radoslav	7 Tomáš
8 Alan	9 Františka	10 Branislav	11 Angela	12 Gregor	13 Vlastimil	14 Matilda
15 Svetlana	16 Bloeslav	17 Ľubica	18 Eduard	19 Jozef	20 Vítazoslav	21 Blahoslav Medzinárodný deň lesov
22 Beňadik Svetový deň vody	23 Adrián Svetový meteorologický deň	24 Gabriel	25 Marián	26 Emanuel	27 Alena	28 Soňa
29 Miroslav	30 Vieroslava	31 Benjamín				

DUNAJ

Dunaj (nem. Donau, maď. Duna) je naša najväčšia rieka. Začína v Nemecku a po 1 880 kilometroch vteká cez Devínsku bránu na územie Slovenska, kde do neho ústi rieka Morava. Po 172 km, za Štúrovom, kde do neho vteká Ipeľ, naše územie opúšťa. Na Slovensku má Dunaj charakteristický vysokohorský režim odtoku s najväčšími prietokmi v lete, v čase topenia snehu v Alpách. Prináša k nám $2\,044\text{ m}^3\cdot\text{s}^{-1}$ vody, čo je 5-krát viac, ako množstvo vody, ktoré pramení na našom území. Pod Bratislavou sa Dunaj vetvil do početných ramien vytvárajúcich vnútrozemskú deltu, jedínú na jeho toku. Táto je dnes zregulovaná, jej pozostatkom je rameno Malého Dunaja. V delte Dunaj ukladal štrky, v ktorých je ukrytá najväčšia zásobáreň podzemnej vody v strednej Európe, Žitný ostrov. Je našou jedinou riekou využívanou na lodnú dopravu. Jeho sila poháňa turbíny v elektrárnach vodného diela Gabčíkovo. Kedysi v ňom žil jeseter a najväčšia sladkovodná ryba vyza veľká (7,5 m, 500 kg).

Prameň*: Čierny les (DE), 1 078 m n. m.

Ústie: do Čierneho mora, Suline (RO), 0 m n. m.

* Prameň rieky Breg, dlhšej z riek, ktorých sútokom vzniká Dunaj.

Dĺžka na území SR: 172 km

Dĺžka celková: 2 888 km

Prietok na št. hranici: $2\,044\text{ m}^3\cdot\text{s}^{-1}$

Prietok v ústí: $6\,500\text{ m}^3\cdot\text{s}^{-1}$

Foto: Dunaj pod Devínom, na sútoku s Moravou, Pixabay

Rieka Váh, Shutterstock

pondelok	utorok	streda	štvrtok	piatok	sobota	nedeľa
			1 Hugo Svetový deň vtáctva	2 Zita Veľký piatok	3 Richard	4 Izidor Veľkonočná nedeľa
5 Miroslava Veľkonočný pondelok	6 Irena	7 Zoltán	8 Albert	9 Milena	10 Igor	11 Július
12 Estera	13 Aleš	14 Justína	15 Fedor	16 Dana	17 Rudolf	18 Valér
19 Jela	20 Marcel	21 Ervín	22 Slavomír Svetový deň Zeme	23 Vojtech	24 Juraj	25 Marek
26 Jaroslava	27 Jaroslav	28 Jarmila	29 Lea	30 Anastázia		

VÁH

Váh je najdlhšou slovenskou riekou s najväčšou plochou povodia a najväčším množstvom vôd, ktoré odvádza z územia Slovenska. Vzniká sútokom Bieleho a Čierneho Váhu pri obci Kráľova Lehota. Dlhšou zo zdrojní je Čierny Váh prameniaci pod Kráľovou hoľou v Nízkych Tatrách. Biely Váh pramení na svahoch Kriváňa vo Vysokých Tatrách. Meno rieky Váh pochádza z latinského vagus, čo znamená túlavý, blúdiaci, pretože rieka často menila svoje koryto. Svedčí o tom existencia nánosov a množstvo ramien, ktorými rieka kedysi tiekla. V minulosti bola ozajstným živlom a prinášala katastrofické povodne. Preto na nej bola vybudovaná sústava 22 priehrad, tzv. Vážska kaskáda, ktorá zregulovala rieku, umožnila jej splavenie, ochranu pred povodňami, využitie vodnej sily, rekreačné a športové vyžitie. Prvá priehrada je Liptovská Mara, posledná Kráľová. Váh končí svoju dlhú púť sútokom s Dunajom v Komárne.

Prameň*: Nízke Tatry, Kráľova hoľa, 1 097 m n. m.

Ústie: do Dunaja, Komárno, 106 m n. m.

* Prameň Čierneho Váhu, dlhšej z riek, ktorých sútokom vzniká Váh.

Dĺžka na území SR: 367,2 km

Dĺžka celková: 367,2 km

Prietok v ústí: 195,8 m³.s⁻¹

Foto: Prameň Čierneho Váhu. V. Kampf

Meander Hrona pri obci Psiare, T. Sereda/Shutterstock

pondelok	utorok	streda	štvrtok	piatok	sobota	nedeľa
					1 Sviatok práce	2 Žigmund
3 Galina	4 Florián	5 Lesana	6 Hermína	7 Monika	8 Ingrida Deň víťazstva nad fašizmom	9 Roland
10 Viktória	11 Blažena	12 Pankrác	13 Servác	14 Bonifác	15 Žofia	16 Svetozár
17 Gizela	18 Viola	19 Gertrúda	20 Bernard	21 Zina	22 Júlia Medzinárodný deň biologickej diverzity	23 Želmíra
24 Ela	25 Urban	26 Dušan	27 Iveta	28 Viliam	29 Vílma	30 Ferdinand
31 Petronela						

HRON

Hron je druhou najdlhšou slovenskou riekou. Prameni na úpäti Kráľovej hole pri obci Telgárt. Jeho prameň je obľúbenou zastávkou návštevníkov Horehronia. Hron bol kedysi využívaný na splavovanie dreva a výrobu energie pre potreby hutníctva a baníctva. Dnes je obľúbenou vodáckou trasou. Ponúka splav takmer po celej svojej dĺžke, hoci sú na nej vybudované štyri vodné elektrárne a ďalšie malé vodné elektrárne pribúdajú. Najvyšším bodom povodia Hrona je Ďumbier. Pod menom Granua je Hron spomínaný v najstaršej knihe písanej na našom území. V jej prvej kapitole sám autor uviedol, že ju napísal „v krajine Kvádov pri rieke Hron“. Stalo sa tak okolo roku 170 n. l., medzi Štúrovom a Levicami, počas vojenského ťaženia Rimanov proti Germánom, rukou cisára Marca Aurélie Augusta v jeho diele Hovory k sebe. Výjav z bitky na Hrone je zvečnený aj na víťaznom stĺpe Marca Aurélie v Ríme.

Prameň: Nízke Tatry, Kráľova hoľa, 980 m n. m.

Ústie: do Dunaja, Kamenica nad Hronom, 106 m n. m.

Dĺžka na území SR: 279 km

Dĺžka celková: 279 km

Prietok v ústí: 55,2 m³.s⁻¹

Foto: Prameň rieky Hron pri obci Telgárt, SVP

Rieka Ipeľ neďaleko ústia do Dunaja pri obci Chľaba, P. Fabian/Shutterstock

pondelok	utorok	streda	štvrtok	piatok	sobota	nedeľa
	1 Žaneta	2 Xénia	3 Karolína	4 Lenka	5 Laura Svetový deň životného prostredia	6 Norbert
7 Róbert	8 Medard Svetový deň oceánov	9 Stanislava	10 Margaréta	11 Dobroslava	12 Zlatko	13 Anton
14 Vasil	15 Vít	16 Blanka	17 Adolf Svetový deň boja proti dezertifikácii a suchu	18 Vratislav	19 Alfréd	20 Valéria
21 Alojz	22 Paulína	23 Sidónia	24 Ján	25 Olívia	26 Adriána	27 Ladislav
28 Beáta	29 Peter a Pavol Mezinárodný deň Dunaja	30 Melánia				

IPEĽ

Ipeľ (maď. Ipoly) je tretia najdlhšia slovenská rieka. Pramení pod vrchom Čierťaž, neďaleko Lomu nad Rimavicou. Jeho pritoky na hornom toku (Chocholná a Smolná) sú svojou výdatnosťou takmer rovnocenné s Ipľom. Tento fakt bol v oblasti, kde je nedostatok podzemnej vody, rozhodujúcim pri výbere miesta pre stavbu vodnej nádrže Málinec, ktorá spolu s priehradami Hriňová a Klenovec zásobujú pitnou vodou okresy južného Slovenska. Pôvodne meandrujúci tok Ipľa je dnes zregulovaný a výrazne skráteneý. Neupravený tok so zákrutami, mokraďami a lužnými lesmi sa zachoval v jeho aluviálnej nive. Zvyšky pozoruhodných mokraďových ekosystémov tu nadväzujú na rozsiahle mokrade na maďarskom území. Nájdeme tu aj prírodnú rezerváciu Ryžovisko, miesto bývalých ryžových polí. Ipeľ na dĺžke 124 km tvorí štátnu hranicu s Maďarskom, do Dunaja ústi medzi slovenskou obcou Chĺaba a maďarským mestom Szob.

Prameň: Veporské vrchy, Čierťaž, 1 001 m n. m.

Ústie: do Dunaja, Chĺaba, 101 m n. m.

Dĺžka na území SR: 212,5 km

Dĺžka celková: 212,5 km

Prietok v ústí: 21,7 m³.s⁻¹

Foto: Prameň rieky Ipeľ, SVP

*Biela vyvierka v Slovenskom krasi, ktorej krasové vody vyživujú
rieku Slaná, M. Molčan*

pondelok	utorok	streda	štvrtok	piatok	sobota	nedeľa
			1 Dána	2 Berta	3 Miloslav	4 Prokop
5 Cyril a Metod Sviatok svätého Cyrila a Metoda	6 Patrik	7 Oliver	8 Ivan	9 Lujza	10 Amália	11 Milota
12 Nina	13 Margita	14 Kamil	15 Henrich	16 Drahomír	17 Bohuslav	18 Kamila
19 Dušana	20 Eliáš	21 Daniel	22 Magdaléna	23 Oľga	24 Vladimír	25 Jakub
26 Anna	27 Božena	28 Krištof	29 Marta	30 Libuša	31 Ignác	

SLANÁ

Rieka Slaná (maď. Sajó) pramení v Stolických vrchoch na severnom úpätí vrchu Stolica. Po Bodrogu je druhou najväčšou riečnou sústavou východného Slovenska. Tečie krasovým územím plným tektonických zlomov, vyvieraciek a podzemných jaskýň. Za Rožňavou, medzi Silickou a Plešiveckou planinou, vyhlbila široký krasový kaňon. V tomto, ale aj v ďalších úsekoch, Slaná sezónne príberá obrovské množstvá krasových vôd, ktoré v podzemí vyerodovali rozsiahle priestory silicko-gombaseckej jaskynnej sústavy. Na povrchu sú významnými prítokmi Slanej Bodrog a Hornád, ktoré sa do nej vlievajú na maďarskom území. Neďaleko ústia Hornádu do Slanej, pri obci Muhi, sa v roku 1241 odohrala Bitka pri rieke Slaná medzi vojskami uhorského kráľa Bela IV. a mongolským vojskom Chána Batu. Uhorské vojsko tu bolo rozdrvené a nasledovalo ročné plienenie krajiny mongolskými vojskami. V Maďarsku sa Slaná vlieva do rieky Tisy.

Prameň: Stolické vrchy, Stolica, 1 280 m n. m.
Ústie: do Tisy, Tiszagyulaháza (HU), 90 m n. m.

Dĺžka na území SR: 110 km
Dĺžka celková: 229,4 km

Prítok na št. hranici: 21,6 m³.s⁻¹
Prítok v ústí: 60 m³.s⁻¹

Foto: Zachytený prameň rieky Slaná, SVP

Rieka Bodva (vľavo) na sútoku s riekou Ida (vpravo), S. Jiroušek

pondelok	utorok	streda	štvrtok	piatok	sobota	nedeľa
						1 Božidara
2 Gustáv	3 Jerguš	4 Dominik	5 Hortenzia	6 Jozefína	7 Štefánia	8 Oskár
9 Ľubomíra	10 Vavrínek	11 Zuzana	12 Darina	13 Ľubomír	14 Mojmír	15 Marcela
16 Leonard	17 Milica	18 Elena	19 Lýdia	20 Anabela	21 Jana	22 Tichomír
23 Filip	24 Bartolomej	25 Ľudovít	26 Samuel	27 Silvia	28 Augustín	29 Nikoľa Výročie Slovenského národného povstania
30 Ružena	31 Nora					

BODVA

Bodva (maď. Bódva) pramení pod vrchom Osadník vo Volovských vrchoch, neďaleko obce Štós. Napriek jej krátkej dĺžke, ktorou tečie na našom území, prekonáva u nás veľký výškový rozdiel (813 m).

V minulosti na nej boli vybudované vodné nádrže – tajchy, ktoré slúžili na poháňanie hámrov pre známych medzevských kováčov. Značná časť toku Bodvy je vodárenským zdrojom, z ktorého sa vody zachytávajú a slúžia pre oblasť Košíc na zásobovanie pitnou vodou. Jej nižšia časť počas letných mesiacov často vysychá. Bodva obteká Slovenský kras a Medzevskú pahorkatinu. Na svojej ceste krasovým územím priberá vodu z podzemných krasových prameňov. Na iných miestach sa voda pod jej dnom stráca v krasovom podloží a podzemnými priestormi napája iné pramene. Rieka Bodva opúšťa územie Slovenska pri obci Hostovce. Je súčasťou riečneho systému rieky Slaná, do ktorej sa vlieva na maďarskom území pri obci Boldva.

*Prameň: Volovské vrchy, Osadník, 982 m n. m.
Ústie: do Slanej, Boldva (HU), 115 m n. m.*

*Dĺžka na území SR: 48 km
Dĺžka celková: 113 km*

Prietok na št. hranici: 4,45 m³.s⁻¹

Foto: Prameň rieky Bodva, SVP

Rieka Hornád v Kostoláňoch nad Hornádom zobrazená v nepravých farbách, SVP

pondelok	utorok	streda	štvrtok	piatok	sobota	nedeľa
		1 Drahoslava Deň Ústavy Slovenskej republiky	2 Linda	3 Belo	4 Rozália	5 Regína
6 Alica	7 Marianna Medzinárodný deň čistého ovzdušia pre modré nebo	8 Miriama	9 Martina	10 Oleg	11 Bystrík	12 Mária
13 Ctibor	14 Ľudomil	15 Jolana Sedembolestná Panna Mária	16 Ľudmila Medzinárodný deň ochrany ozónovej vrstvy	17 Olympia	18 Eugénia	19 Konštantín
20 Ľuboslav	21 Matúš	22 Móric	23 Zdenka	24 Ľuboš	25 Vladislav	26 Edita
27 Cyprián	28 Václav	29 Michal	30 Jarolím			

HORNÁD

Hornád (maď. Hernád) pramení na úpäti vrchu Krahulec v pohorí Kozie chrbty, v blízkosti Kráľovej hole, neďaleko obce Vikartovce. Je našou piatou najdlhšou riekou. Za najkrajší úsek jej toku je považovaný Prielom Hornádu, ktorým je 12 km dlhý, miestami 10 – 20 m široký a 150 m hlboký kaňon, vyhlbený Hornádom vo vápencoch Slovenského raja. Na mieste dnes už zaplaveného sútoku Hornádu s Hnilcom, ako aj zaplaveného údolia Dolného prielomu Hornádu, je vybudovaná vodná nádrž Ružín slúžiaca na výrobu elektrickej energie. Nádrž kopíruje bývalý prielomový úsek a scenéricky patrí k najkrajším vodným nádržiam v SR. Na hranici s Maďarskom je Hornád nížinnou riekou, tečie vo svojom pôvodnom koryte vytvárajúcim atraktívne meandre s mŕtvymi ramenami a vzácnymi mokradami (Hornádske meandre). Neďaleko obce Milhošť Hornád pokračuje do Maďarska, kde pri meste Ónod ústi do rieky Slaná.

*Prameň: Kozie chrbty, Krahulec, 1 050 m n. m.
Ústie: do Slanej, Ónod (HU), 100 m n. m.*

*Dĺžka na území SR: 178,8 km
Dĺžka celková: 286 km*

Prietok na št. hranici: 28,9 m³.s⁻¹

Foto: Prameň rieky Hornád. SVP

pondelok	utorok	streda	štvrtok	piatok	sobota	nedeľa
				1 Arnold	2 Levoslav	3 Stela
4 František Svetový deň biotopov	5 Viera	6 Natália	7 Eliška	8 Brigita	9 Dionýz	10 Slavomíra
11 Valentína	12 Maximilián	13 Koloman	14 Boris	15 Terézia	16 Vladimíra	17 Hedviga
18 Lukáš Svetový deň monitorovania vody	19 Kristián	20 Vendelín	21 Uršuľa	22 Sergej	23 Alojzia	24 Kvetoslava
25 Aurel	26 Demeter	27 Sabína	28 Dobromila	29 Klára	30 Šimon	31 Aurélia

BODROG

Bodrog (maď. Bodrog) je jediná rieka na Slovensku, ktorá nemá vlastný prameň. Začína od sútoku riek Ondava a Latorica, pri obci Zemplín. Odvádza vody z Ukrajiny, Slovenska a Maďarska. Jeho povodie je východoslovenský „pandžáb“, t. j. „patríečie“ riek: Latorica, Uh, Laborec, Ondava a Topľa. Ich vejárovitá riečna sieť sýtla v minulosti rozsiahle močiare siahajúce až po rieku Tisa. Zvyšky mokradi sú dnes chránené, napr. ramsarské lokality Senné rybníky a Latorica. V prírodnej rezervácii Tajba je chránené mŕtve rameno Bodrogu s prirodzeným výskytom korytnačky močiarenej. Na Bodrogu bol ulovený aj najväčší slovenský sumec (265 cm, 128 kg). Bodrog je jedinou východoslovenskou riekou splavnou pre riečnu dopravu. Naše územie opúšťa na najnižšie položenom bode Slovenska (94,3 m n. m.) v katastri obce Borša, preteká vinárskou oblasťou Tokaj a v Maďarsku sa vlieva do rieky Tisa. Bodrog je tiež krstné meno. Vyjadruje stabilitu, vytrvalosť a nádej.

Prameň: Východoslovenská rovina, 94,5 m n. m.

Ústie: do Tisy, Tokaj (HU), 100 m n. m.

Dĺžka na území SR: 15,2 km

Dĺžka celková: 67 km

Prietok na št. hranici: 112,5 m³.s⁻¹

Foto: Sútok Ondavy a Latorice, začiatok rieky Bodrog, SVP

Rieka Visla, Pixabay

pondelok	utorok	streda	štvrtok	piatok	sobota	nedeľa
1 Denisa Sviatok všetkých svätých	2 Pamiatka zosnulých	3 Hubert	4 Karol	5 Imrich	6 Renáta	7 René
8 Bohumír	9 Teodor	10 Tibor	11 Martin	12 Svätopluk	13 Stanislav	14 Irma
15 Leopold	16 Agnesa	17 Klaudia Deň boja za slobodu a demokraciu	18 Eugen	19 Alžbeta	20 Félix	21 Elvíra
22 Cecília	23 Klement	24 Emília	25 Katarína	26 Kornel	27 Milan	28 Henrieta
29 Vratko	30 Ondrej					

VISLA/WISŁA/VISTULA

Pramene rieky Visly (poľ. Wisła), najdlhšej poľskej rieky, nájdeme 20 km od našich hraníc, pod vrchom Barania hora v Sliezkych Beskydách v Poľsku. Tvori ich viacero rozptýlených výverov plniacich v lesnej pôde mnohé jazierka a mokrade. Voda z mokradi sa postupne sústreďí do riečky Čierna Viselka, ktorá sa považuje za zdrojnicu rieky Visly. Názov Visla však rieka nesie až od sútoku Čiernej a Bielej Viselky. Hoci Visla nepreteká územím Slovenska, 4 % nášho územia ležia v jej povodí. Vlievajú sa do nej rieky Poprad a Dunajec, ktorých vody Visla odvádza do Baltského mora. Aj najvyšší bod povodia Visly leží na našom území. Je ním Gerlachovský štít vo Vysokých Tatrách. V roku 2005 poškodila lesy v pramennej oblasti Visly vichrica, z ktorej sa zotavujú podobne ako lesy v našich Tatrách.

Prameň: Sliezske Beskydy, Barania hora (PL), 1 107 m n. m.

Ústie: do Baltského mora, Gdaňsk (PL), 0 m n. m.

* Prameň Čiernej Viselky, dlhšej z riek, ktorých sútokom vzniká Visla.

Dĺžka na území SR: 0 km

Dĺžka celková: 1 047 km

Prietok v ústí: 1 080 m³.s⁻¹

Foto: Pramenná oblasť riečky Čierna Viselka, RDOS Katovice

pondelok	utorok	streda	štvrtok	piatok	sobota	nedeľa
		1 Edmund	2 Bibiána	3 Oldrich	4 Barbora	5 Oto Svetový deň pôdy
6 Mikuláš	7 Ambróz	8 Marína	9 Izabela	10 Radúz	11 Hilda Medzinárodný deň hôr	12 Otlia
13 Lucia	14 Bronislava	15 Ivica	16 Albína	17 Kornélia	18 Sláva	19 Judita
20 Dagmara	21 Bohdan	22 Adela	23 Nadežda	24 Adam a Eva Štedrý deň	25 Prvý sviatok vianočný	26 Štefan Druhý sviatok vianočný
27 Filoména	28 Ivana	29 Milada	30 Dávid	31 Silvester		

DUNAJEC A POPRAD

Podľa vodohospodárskych máp vyteká rieka Poprad z Popradského plesa. Odvodňuje prevažnú časť Vysokých Tatier. Spomedzi slovenských riek má najvyšší spád (1 115 m na našom území). Charakterizujú ju tiež výrazné zmeny smeru toku, pri obci Čirč až do protismeru. V Poľsku, pri mestečku Stary Sącz sa vlieva do Dunajca, ktorý vzniká sútokom Bieleho a Čierneho Dunajca neďaleko Nového Targu. Dunajec cez Slovensko preteká v dĺžke 17 km, z ktorých 15 km tvorí štátnu hranicu s Poľskom. Eróznou činnosťou vytvoril na našom území 8,5 km dlhú prielomovú dolinu so siedmimi veľkými meandrami, jednu z najkrajších v Európe (Prielom Dunajca). Dunajec, a s ním aj Poprad, odvádzajú vody do rieky Visla, a tá do Baltského mora. Pretože rieka Poprad tvorí 82 % slovenskej časti povodia Dunajca, na našom území sme nimi vymedzili jedno spoločné povodie, tzv. čiastkové povodie Dunajca a Popradu.

Poprad prameň: Vysoké Tatry, Popradské pleso, 1 494,3 m n. m.

Poprad ústie: do Dunajca, Stary Sącz (PL), 280 m n. m.

Dĺžka na území SR: 142,5 km

Dĺžka celková: 174,2 km

Prietok na št. hranici: 20,6 m³.s⁻¹

Prietok v ústí: 23 m³.s⁻¹

Foto: Popradské pleso, z ktorého vyteká rieka Poprad. J. Nováček

PREHĽADNÝ KALENDÁR NA ROK 2022

Január

	po	ut	st	št	pi	so	ne
52						1	2
1	3	4	5	6	7	8	9
2	10	11	12	13	14	15	16
3	17	18	19	20	21	22	23
4	24	25	26	27	28	29	30
5	31						

Február

	po	ut	st	št	pi	so	ne
5		1	2	3	4	5	6
6	7	8	9	10	11	12	13
7	14	15	16	17	18	19	20
8	21	22	23	24	25	26	27
9	28						

Marec

	po	ut	st	št	pi	so	ne
9		1	2	3	4	5	6
10	7	8	9	10	11	12	13
11	14	15	16	17	18	19	20
12	21	22	23	24	25	26	27
13	28	29	30	31			

Apríl

	po	ut	st	št	pi	so	ne
13					1	2	3
14	4	5	6	7	8	9	10
15	11	12	13	14	15	16	17
16	18	19	20	21	22	23	24
17	25	26	27	28	29	30	

Máj

	po	ut	st	št	pi	so	ne
17						1	
18	2	3	4	5	6	7	8
19	9	10	11	12	13	14	15
20	16	17	18	19	20	21	22
21	23	24	25	26	27	28	29
22	30	31					

Jún

	po	ut	st	št	pi	so	ne
22			1	2	3	4	5
23	6	7	8	9	10	11	12
24	13	14	15	16	17	18	19
25	20	21	22	23	24	25	26
26	27	28	29	30			

Júl

	po	ut	st	št	pi	so	ne
26					1	2	3
27	4	5	6	7	8	9	10
28	11	12	13	14	15	16	17
29	18	19	20	21	22	23	24
30	25	26	27	28	29	30	31

August

	po	ut	st	št	pi	so	ne
31	1	2	3	4	5	6	7
32	8	9	10	11	12	13	14
33	15	16	17	18	19	20	21
34	22	23	24	25	26	27	28
35	29	30	31				

September

	po	ut	st	št	pi	so	ne
35				1	2	3	4
36	5	6	7	8	9	10	11
37	12	13	14	15	16	17	18
38	19	20	21	22	23	24	25
39	26	27	28	29	30		

Október

	po	ut	st	št	pi	so	ne
39						1	2
40	3	4	5	6	7	8	9
41	10	11	12	13	14	15	16
42	17	18	19	20	21	22	23
43	24	25	26	27	28	29	30
44	31						

November

	po	ut	st	št	pi	so	ne
44		1	2	3	4	5	6
45	7	8	9	10	11	12	13
46	14	15	16	17	18	19	20
47	21	22	23	24	25	26	27
48	28	29	30				

December

	po	ut	st	št	pi	so	ne
48				1	2	3	4
49	5	6	7	8	9	10	11
50	12	13	14	15	16	17	18
51	19	20	21	22	23	24	25
52	26	27	28	29	30	31	

Vydavateľ: Slovenská agentúra životného prostredia
Tlač: PRESS GROUP, s. r. o.
Jazyková korektúra: Ing. Iveta Kureková
Grafická úprava: Mgr. Martina Ridzoňová
Fotografia na obálke: Západ slnka na brehu rieky Váh, Shutterstock
Zdroj údajov: Plány manažmentu čiastkových povodí Slovenskej republiky – aktualizácia 2015 (údaje o dĺžke tokov, prietokoch a nadmorskej výške na území SR, údaj o dĺžke toku rieky Dunaj), ZB GIS (údaje o nadmorskej výške pre rieky Ipeľ a Poprad), Wikipédia (údaje o dĺžke tokov a prietokoch mimo územia SR), mapy.cz (údaje o nadmorskej výške mimo územia SR).

Náklad: 1 000 ks

Vytlačené na 100 % recyklovanom papieri Impact Natural 170 gsm (vnútro) a FSC certifikovanom papieri 350 gsm (obal).

Nepredajné.

*Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu **Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku**.
Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.*